

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-01-23
Besvaras senast
2019-02-06

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2018/19:3 Andning och sondmatning som grundläggande behov

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslagstiftning som infördes av en borgerlig regering 1994. Denna frihetsreform ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor, att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde ska få möjlighet att leva som andra. Personlig assistans är en av tio insatser inom LSS.

Efter att lagen infördes ökade antalet assistansberättigade år för år, från 3 741 personer 1994 till 16 179 i oktober 2015. Det finns flera anledningar till att antalet assistansberättigade har ökat. Fler personer och personkretsar omfattas av lagen. Livslängden ökar. Fler personer ansöker om stöd, och fler får de diagnoser som omfattas av LSS.

I oktober 2015 skedde ett trendbrott i utvecklingen av antalet assistansberättigade och antalet assistanstimmar som en följd av den socialdemokratiskt ledda regeringens direktiv till Försäkringskassan. Antalet assistansberättigade har sedan oktober 2015 minskat med 1 711 personer, enligt myndighetens senaste siffror (september 2018). Under samma period har beviljandegraden för nya ansökningar sjunkit från 35 till 17 procent.

En av orsakerna till nedskärningarna är en förändrad rättspraxis som medfört att egenvård, inklusive behov av hjälp med andning och sondmatning, inte längre anses vara grundläggande behov. Nedskärningarna har lett till en akut situation där många personer som har haft assistans under flera år, ibland hela livet, har förlorat sin assistans helt eller fått kraftiga neddragningar på antalet beviljade timmar, trots att de har ett oförändrat omfattande behov av hjälp.

Vi kristdemokrater har länge kämpat för att återställa intentionen med LSS. Det är därför glädjande att den gemensamma budgetreservationen från Kristdemokraterna och Moderaterna fick stöd i riksdagen. Därmed gavs ett tillkännagivande till regeringen att skyndsamt återkomma till riksdagen med lagförslag som säkerställer att andning och sondmatning ska anses vara grundläggande behov.

Som en följd av riksdagens beslut om andning och sondmatning uttalade ansvarig minister Lena Hallengren (S) den 21 december 2018 i en kommentar

till TT: ”Det finns en stor samsyn om andning och sondmatning bland riksdagens partier. Nu finns det ett beslut vilket är bra. Det innebär att vi som övergångsregering kan påbörja ett arbete, vilket vi nu kommer göra skyndsamt.”

Vi har en pågående akut situation där många barn och vuxna inte får den hjälp de behöver med andning och sondmatning. Det är därför synnerligen angeläget att arbetet med att ändra lagen fortskrider på snabbast möjliga sätt.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Vilka åtgärder har vidtagits för att skyndsamt säkerställa att andning och sondmatning ska anses vara grundläggande behov?

.....

Pia Steensland (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander